Cuspair Clàir-ghnothaich	9
Àir. Aithisge	HC/16/25

Comhairle na Gàidhealtachd

Comataidh: **Comataidh na Gàidhlig**

Ceann-latha: **27 Lùnastal 2025**

Tiotal Aithisge: **Bile nan Cànan Albannach – Dàta Cunntais-shluaigh**

Aithisg le: **Iar-Àrd-Oifigear – Daoine**

1 Adhbhar/Geàrr-chunntas Gnìomhach

1.1 Chaidh Bile nan Cànan Albannach aontachadh air 17 Ògmhios 2025. Tha am Bile, mar a chaidh aontachadh, ri fhaotainn air làrach-lìn na Pàrlamaid an seo. Thèid am Bile tro phròiseas a-nis airson Aonta Rìoghail a shireadh agus fhaotainn.

1.2 Tha am Bile, airson a' chiad uair, a' toirt inbhe oifigeil do chànanan na Gàidhlig agus na h-Albais ann an Alba agus ag amas air dìon, brosnachadh is taic a thoirt do chleachdadh an dà chànan ann am beatha phoblach agus foghlam. Tha cuid de na prìomh cheumannan sa Bhile a' gabhail a-steach:

- a' toirt a-steach inbhean foghlaim airson Gàidhlig agus Albais
- a' toirt taic do bhith a' cruthachadh Sgìrean Cànain Sònraichte (SCS) ann an coimhearsnachdan Gàidhlig
- a' toirt comas do phàrantan anns gach pàirt de dh'Alba iarrtas a chur a-steach airson àiteachan sgoil-àraich agus thràth-bhliadhnaichean Gàidhlig dhan cuid cloinne
- a' dèanamh cinnteach gu bheil barrachd theisteanasan rim faotainn anns a' Ghàidhlig
- a' toirt a-steach targaidean airson an àireamh dhaoine a tha a' bruidhinn is ag ionnsachadh na Gàidhlig.

1.3 Tha an aithisg seo a' mìneachadh obair-deasachaidh agus mion-sgrùdadh Chomhairle na Gàidhealtachd mar fhreagairt do Bhile nan Cànan Albannach, le fòcas air sgilean Gàidhlig mar a chaidh a chlàradh sa chunntas-shluaigh mu dheireadh.

1.4 Tha an aithisg seo a' coimhead a-mhàin air dàta cunntais-shluaigh a' buntainn ri sgilean Gàidhlig. Thèid aithisg a bharrachd mu ghnìomhachd Ghàidhlig ann an sgìre na Gàidhealtachd a thoirt gu coinneamh Chomataidh na Gàidhlig san àm ri teachd.

2. Molaidhean

2.1 Thathar ag iarraidh air Buill:

i. toirt fa-near dhan aithisg; agus

ii. aontachadh gun tèid tuilleadh measaidh a dhèanamh air uàrdan taghaidh a tha a' dol thairis air stairsneach 20% nan sgilean Gàidhlig agus uàrdan a tha a' tighinn faisg air an stairsnich 20%; agus
iii. aonta a thoirt do na h-ath cheumannan a tha air am mìneachadh ann an earrainn 8.

3 Builean

3.1 Goireas

Tha Riaghaltas na h-Alba a' toirt seachad maoineachadh airson taic a thoirt do Ghàidhlig agus Albais. Tha caiteachas Riaghaltas na h-Alba airson Gàidhlig agus Albais air a bhith an ìre mhath seasmhach bho 2010/11 le meudachaidhean airson nam meadhanan, ionnsachadh is leasachadh Gàidhlig san ùine sin. Tha buidseat làithreach 2023/24 airson Gàidhlig agus Albais aig £29 millean agus tha seo fo rianachd Roinn na Gàidhlig is na h-Albais, pàirt dhen Bhuidheann-stiùiridh airson Ath-leasachadh Foghlaim agus dhen chùram-roinne as fharsainge airson Foghlaim is Sgilean.

'S e prìomh bhuaidh solar a' Bhile gu bheilear ag atharrachadh na thathar a' dèanamh agus gu bheilear a' cur ghoireasan gu feum eile a thaobh oidhirp agus aire. Mar thoradh, tha Riaghaltas na h-Alba dhen bheachd nach eil solaran a' cruthachadh chosgaisean a tha gu tur ùr no gu bheil feum air cosg gu tur ùr. Tha Riaghaltas na h-Alba a' toirt tuairmse gum bi cosgaisean co-mheasgte, airson Gàidhlig agus Albais, a thaobh a bhith a' toirt a-steach solar a' Bhile thairis air 5-bliadhna aig £694,500.

Tha fiosrachadh nas mionaidiche ri fhaotainn ann am Meòrachan Ionmhais Bile nan Cànanan Albannach a gheibhear aig: www.parliament.scot/-/media/files/legislation/bills/s6-bills/scottish-languages-bill/introduced/financial-memorandum-accessible.pdf.

Ach, seach gu bheilear an dùil gum bi an reachdas ùr a' toirt air adhart builean, dùilean is solaran ùra a thaobh FtG agus FLI, dh'fhaodadh seo cuideam a chur air buidseatan is air goireasan làithreach.

3.2 Laghail

Bidh Bile nan Cànanan Albannach a' toirt grunn dhleastanasan reachdail ùra do Chomhairle na Gàidhealtachd.

3.3 Cunnart

Tha cunnart ann gum faodadh an reachdas dùilean is làn-chòraichean a chruthachadh nach urrainn a bhith air an coinneachadh ri linn dùbhlain fastaidh leantainneach ann am Foghlam tron Ghàidhlig (FtG). Tha cunnart ann a thaobh neo-ghèilleadh mura tèid na dleastanasan seo a choinneachadh, gu h-àraid ann a bhith a' freagairt iarrtasan phàrantan agus a' co-thaobhadh solar ri inbhean nàiseanta. Aig an ìre seo, chan eil e soilleir dè na smachd-bhannan a dh'fhaodadh a bhith air an cleachdadh ach thathar an dòchas gum bi seo follaiseach nuair a thèid an stiùireadh reachdail fhoillseachadh.

3.4 Slàinte is Sàbhailteachd (cunnartan a' tighinn am bàrr mar thoradh air atharrachaidhean do dh'uidheamachd, acfhainn, pròiseas no daoine)

Cha deach cunnart a chomharrachadh.

3.5 Gàidhlig

Tha builean fìor mhath ann a thaobh a bhith a' gleidheadh is a' leasachadh cànan is cultar na Gàidhlig thar nan roinnean corporra, foghlaim is coimhearsnachd. Tha am Bile a' toirt a-steach dleastanasan reachdail ùra a' buntainn ri foghlam Gàidhlig agus planadh cànain. Tha cunnart neo-ghèillidh ann mura tèid na dleastanasan seo a choinneachadh. Ach, tha am Bile

cuideachd a' toirt seachad cothroman gus solar a neartachadh a thaobh na Gàidhlig agus ceannardas Chomhairle na Gàidhealtachd a dhaingneachadh san raon seo.

4. Buaidhean

4.1 Ann an Comhairle na Gàidhealtachd, tha poileasaidhean, ro-innleachdan no atharrachaidhean seirbheis uile fo ùmhlachd sgrìonadh amalaichte airson buaidh air Co-ionannachdan, Bochdainn is Còraichean Daonna, Còraichean is Sunnd Chloinne, Atharrachadh Gnàth-shìde, Eileanan is Coimhearsnachdan Dùthchail air Tìr-mòr, agus Dìon Dàta. Thèid measadh buaidh iomlan a ghabhail os làimh nuair a thèid tuilleadh stiùiridh fhoillseachadh le Riaghaltas na h-Alba a thaobh Sgìrean Sònraichte Cànain.

4.2 Tha a bhith a' beachdachadh air buaidhean na phàirt bhunaiteach dhen phròiseas cho-dhùnaidhean agus feumaidh seo fios a chur ris a' phròiseas cho-dhùnaidhean. Nuair a thathar a' tighinn gu co-dhùnadh sam bith, feumaidh Buill aire iomchaidh a thoirt do thoraidhean measaidh sam bith.

4.3 'S e aithisg ùrachaidh a tha seo agus mar sin chan eil feum air measadh buaidh.

5. An co-theacsa reachdail

5.1 Chaidh Bile nan Cànan Albannach aontachadh air 17 Ògmhios 2025 agus tha e a' toirt a-steach frèam-obrach airson a bhith ag ainmeachadh Sgìrean Cànain Sònraichte (SCS), a tha ag amas air taic is brosnachadh a thoirt do chànan na Gàidhlig air feadh na h-Alba. Fo Earrann 1 dhen Bhile, faodar sgìre ainmeachadh mar SCS ma tha i a' coinneachadh aon de dhà phrìomh chumha:

(a) Tha àireamh shusbainteach de dhaoine san sgìre le sgilean Gàidhlig; no
(b) Chan eil àireamh shusbainteach de luchd-labhairt Gàidhlig san sgìre ach thathar a' taisbeanadh aon no barrachd de na leanas:

i. Ceangal eachdraidheil le cleachdadh na Gàidhlig;
ii. Solar teagaisg is ionnsachaidh tron Ghàidhlig;
iii. Gnìomhachd shusbainteach a' buntainn ri cànan no cultar na Gàidhlig.

Tha an stairsneach 20% air tighinn am bàrr mar phrìomh thaisbeanair airson a bhith a' measadh co-dhiù a tha 'àireamh shusbainteach' de luchd-labhairt Gàidhlig ann an sgìre. Tha an stairsneach seo air a bhuileachadh air dàta cunntais-shluaigh, gu sònraichte a' cho-roinn dhen t-sluagh a tha aois trì bliadhna no nas sine agus a tha air an aithris le sgilean Gàidhlig. Tha sgìrean a tha a' coinneachadh no a' dol thairis air an stairsnich seo air am meas mar thagraichean làidir airson a bhith air an ainmeachadh mar SCS.

Taobh a-staigh Chomhairle na Gàidhealtachd tha sgìrean ann nach eil, aig ìre uàird, a' coinneachadh na stairsnich 20% ach anns a bheil sgìrean toraidh cunntais-shluaigh nas lugha a tha a' dol thairis air an ìre 20%. Math dh'fhaodte gun coinnich na sgìrean seo cuideachd na slatan-tomhais cultarach, foghlamach, no eachdraidheil a tha air am mìneachadh gu h-àrd. Tha a bhith a' comharrachadh fo-sgìrean uàird a' dèanamh cinnteach nach eil coimhearsnachdan le làthaireachd Ghàidhlig no ceangal eachdraidheil air an dùnadh a-mach bho thaic is bho aithne.

Tha Comhairle na Gàidhealtachd a' leantainn air adhart le obair-deasachaidh gus sgìrean a leithid seo a chomharrachadh taobh a-staigh sgìre na Gàidhealtachd. Bidh cleachdadh dàta cunntais-shluaigh mionaideach agus bùithtean-obrach air an taobh a-staigh a' cuideachadh gus molaidhean a stiùireadh san àm ri teachd.

6. Foir-shealladh de dhàta a' chunntais-shluaigh (Eàrr-ràdh 1)

6.1 Chaidh dàta Cunntas-sluaigh Alba 2022 a' buntainn ris a' Ghàidhlig fhoillseachadh air 21 Cèitean 2024.[1]

Fhuair an cunntas-sluaigh, aig ìre nàiseanta, gun robh sgilean air choreigin sa Ghàidhlig aig 2.5% de dhaoine aois 3 agus nas sine ann an 2022. 'S e àrdachadh de 43,100 neach a tha seo bho 2011 nuair a bha sgilean aig 1.7% ann an Gàidhlig. Ann an sgìre na Gàidhealtachd thàinig àrdachadh air an àireimh seo bho 7.4% gu 8.1%.

6.2 Tha foir-shealladh de dhàta a' chunntais-shluaigh a' buntainn ri sgilean Gàidhlig ann an sgìrean na Gàidhealtachd ri fhaotainn gu h-ìosal:

2011 Sgìre na Gàidhealtachd – sgilean Gàidhlig							
Gach neach aois 3 is nas sine	**A' tuigsinn ach chan eil a' bruidhinn, a' leughadh, no a' sgrìobhadh na Gàidhlig**	**A' bruidhinn, a' leughadh, is a' sgrìobhadh na Gàidhlig**	**A' bruidhinn ach chan eil a' leughadh no a' sgrìobhadh na Gàidhlig**	**A' bruidhinn is a' leughadh ach chan eil a' sgrìobhadh na Gàidhlig**	**A' leughadh ach chan eil a' bruidhinn no a' sgrìobhadh na Gàidhlig**	**Measgachadh eile de sgilean sa Ghàidhlig**	**Gun sgilean sa Ghàidhlig**
224606	3830	6927	3837	1275	510	217	208010

2022 Sgìre na Gàidhealtachd – sgilean Gàidhlig							
Gach neach aois 3 is nas sine	**A' tuigsinn ach chan eil a' bruidhinn, a' leughadh, no a' sgrìobhadh na Gàidhlig**	**A' bruidhinn, a' leughadh, is a' sgrìobhadh na Gàidhlig**	**A' bruidhinn ach chan eil a' leughadh no a' sgrìobhadh na Gàidhlig**	**A' bruidhinn is a' leughadh ach chan eil a' sgrìobhadh na Gàidhlig**	**A' leughadh ach chan eil a' bruidhinn no a' sgrìobhadh na Gàidhlig**	**Measgachadh eile de sgilean sa Ghàidhlig**	**Gun sgilean sa Ghàidhlig**
229631	5053	7733	3040	1267	1098	365	211076

2011 vs 2022 Sgìre na Gàidhealtachd – sgilean Gàidhlig (A' tuigsinn, a' bruidhinn, a' leughadh, no a' sgrìobhadh na Gàidhlig)			
	2011	**2022**	**% atharrachadh**
Aois			
Gach neach aois 3 is nas sine	16596	18552	+11.79%
3–15	2475	3339	+34.9%
16–24	1602	1627	+1.56%

[1] Clàran Nàiseanta na h-Alba. *Cunntas-sluaigh na h-Alba 2022 – Pròifil Sgìre Chomhairle na Gàidhealtachd*. 2024. Ri fhaotainn aig: https://www.scotlandscensus.gov.uk

	25–34	1436	2010	+39.97%
	35–49	3266	2941	- 9.95%
	50–64	3769	3923	+4.09%
	65 is nas sine	4048	4713	+16.43%

6.3 **Uàrdan a Tha Os Cionn na Stairsnich 20% airson Sgilean Gàidhlig**

’S e Eilean a’ Cheò an aon uàrd taghaidh taobh a-staigh sgìre Chomhairle na Gàidhealtachd a tha os cionn na stairsnich 20%. Tha 35.28% dhen t-sluagh a tha seachad air aois 3 bliadhna sa uàrd seo ag aithris sgilean Gàidhlig.

6.4 **Uàrdan a Tha a’ Tighinn Faisg air an Stairsnich 20% (10–19.9%)**

Tha grunn uàrdan taobh a-staigh an raoin 10–19.9% agus a’ tighinn faisg air an stairsnich:

- An Caol agus Malaig – 11.94%
- An Gearasdan agus Àird nam Murchan – 11.93%
- Ros an Iar, Srath Pheofhair agus Loch Aillse – 15.6%

Faodar beachdachadh air co-dhiù a bu chòir do na uàrdan seo a bhith air an ainmeachadh stèidhichte air tuilleadh sgrùdaidh air sgìrean toraidh air an taobh a-staigh.

6.5 **Sgìrean Toraidh a’ Dol Thairis air 20% ann an Uàrdan**

Ann an uàrdan far a bheil an sluagh iomlan a tha a’ bruidhinn na Gàidhlig fo 20%, tha grunn sgìrean toraidh fa leth taobh a-staigh nan uàrdan a’ dol thairis air an stairsnich. Gheibhear tuilleadh fiosrachaidh ann an **Eàrr-ràdh 1**.

Tha na toraidhean seo a’ sealltainn sgilean Gàidhlig taobh a-staigh sgìre chruinn-eòlasach.

Chaidh Inbhir Nis a chomharrachadh mar sgìre a tha a’ coinneachadh nan slatan-tomhais airson a bhith air ainmeachadh mar SCS stèidhichte air ceanglaichean eachdraidheil, solar foghlam Gàidhlig agus gnìomhachd chultarach. Tha dàta a tha a’ buntainn ri sgilean Gàidhlig air aithris ann an sgìrean toraidh taobh a-staigh uàrdan Inbhir Nis air a thoirt seachad ann an **Eàrr-ràdh 1**.

7. Obair-deasachaidh

7.1 Chaidh bùth-obrach a chumail taobh a-staigh na Comhairle le Sgioba na Gàidhlig gus beachdachadh air Bile nan Cànan Albannach agus SCS. Bha a’ bhùth-obrach ag amas air na leanas:

- A’ meudachadh tuigse mu Bhile nan Cànan Albannach agus na tha seo a’ ciallachadh airson na Gàidhlig ann an sgìre na Gàidhealtachd.
- An t-ath-sgrùdadh is am mìneachadh bhon dàta chunntais-shluaigh mu dheireadh a thaobh sgilean Gàidhlig gus fios a chur ri planadh is prìomhachasan.
- A’ mapadh gnìomhachd làithreach a thaobh na Gàidhlig thairis air seirbheisean Chomhairle na Gàidhealtachd gus raointean de neart is de bheàrnan a chomharrachadh.
- A’ comharrachadh prìomh luchd-ùidhe agus bhuidhnean a tha an sàs ann an leasachadh na Gàidhlig thar na roinne.

- A’ stèidheachadh nan ath cheumannan airson a bhith a’ cur ri buileachadh a’ Bhile agus a’ toirt taic do Phlana Gàidhlig Chomhairle na Gàidhealtachd.

8. Na h-Ath Cheumannan

8.1 Airson togail air toraidhean a’ mhion-sgrùdaidh seo agus co-thaobhadh ri àrd-amasan Bile nan Cànan Albannach, thathar a’ moladh nan gnìomhan a leanas:

- Sgìrean Cànain Sònraichte: gabh os làimh tuilleadh measaidh air uàrdan taghaidh a tha a’ dol thairis air an stairsnich 20% de sgilean Gàidhlig agus uàrdan a tha a’ tighinn faisg air an stairsnich 20%.
- Com-pàirteachadh Coimhearsnachd: Gabh os làimh com-pàirteachadh cuimsichte sna sgìrean toraidh a chaidh a chomharrachadh sa Ghàidhealtachd le sluagh is buidhnean Gàidhlig airson tuigse nas fheàrr fhaighinn air feumalachdan is cothroman ionadail.
- Mapadh agus Lèirsinneachadh: Leasaich mapaichean soilleir, ruigsinneach gus sealltainn far a bheil co-chruinneachaidhean de sgilean Gàidhlig, a’ toirt taic do phlanadh ro-innleachdail agus aire phoblach.
- Molaidhean airson SCS Ainmeachadh: Fuirich gus an tèid stiùireadh fhoillseachadh bho Riaghaltas na h-Alba gus tuilleadh mion-sgrùdaidh agus pròiseasan taghadh-làraich a threòrachadh.
- Beachdachadh tràth air pròifil agus co-dhèanamh nan uàrdan taghaidh.
- Co-thaobhadh Poileasaidh: Dèan ceangal le stiùireadh nàiseanta agus inbhean a tha a’ tighinn am bàrr airson dèanamh cinnteach gu bheil Comhairle na Gàidhealtachd fhathast air thoiseach a thaobh a’ chleachdaidh as fheàrr.

Ainmeachadh: Iar-Àrd-Oifigear – Daoine

Ceann-latha: 30 Ògmhios 2025

Ùghdar: Eoina Rodgers, Oifigear Poileasaidh – Leasachadh Gàidhlig

Pàipearan Cùl-fiosrachaidh: Bile nan Cànan Albannach (mar a chaidh aontachadh)

Eàrr-ràdhan: Eàrr-ràdh 1 – Dàta cunntais-shluaigh

1. Clàran Nàiseanta na h-Alba. Cunntas-sluaigh na h-Alba 2022 – Pròifil Sgìre Chomhairle na Gàidhealtachd Highland. 2024. Ri fhaotainn aig: https://www.scotlandscensus.gov.uk

Appendix 1: Census Data relating to Gaelic skills in the Highland Council area

Green indicates %s which exceed the 20% threshold and amber indicates values between 10-19.9%.

Eilean a' Cheò

Census Output areas where more than 20% of population reported Gaelic skills **Electoral ward: Eilean a' Cheò** **% of population reported Gaelic skills within ward: 35.28**			
OA code	**Post code**	**All people aged 3 and over**	**Gaelic skills**
S00162449	IV51 9YU	125	43.20%
S00162500	IV51 9YT	126	40.48%
S00162508	IV51 9LA	105	64.76%
S00162559	IV51 9JG	82	56.10%
S00162576	IV51 9JZ	125	50.40%
S00162578	IV51 9RP	95	35.79%
S00162611	IV51 9HY	107	58.88%
S00162616	IV55 8GQ	68	41.18%
S00162622	IV51 9YE	104	31.73%
S00162623	IV51 9JD	76	34.21%
S00162636	IV55 8YD	111	20.72%
S00162637	IV51 9YQ	98	47.96%
S00162638	IV51 9XU	92	39.13%
S00162644	IV51 9AD	86	36.05%
S00162647	IV51 9JW	154	45.45%
S00162653	IV55 8GL	114	30.70%
S00162654	IV51 9XG	119	31.93%
S00162726	IV55 8WF	75	25.33%
S00162740	IV51 9NZ	102	25.49%
S00162775	IV55 8ZU	119	20.17%
S00162921	IV51 9PU	184	26.63%
S00162929	IV51 9XE	157	33.12%
S00162931	IV51 9NT	131	43.51%
S00162947	IV55 8WJ	83	21.69%
S00162949	IV40 8NX	114	42.98%
S00162950	IV51 9PE	154	47.40%
S00162961	IV51 9NS	87	52.87%
S00162962	IV55 8WP	63	22.22%
S00163001	IV51 9NL	121	38.84%
S00163005	IV55 8ZR	128	34.38%
S00163006	IV55 8ZD	90	27.78%
S00163010	IV51 9NA	184	34.24%
S00163021	IV55 8GU	124	32.26%
S00163031	IV55 8WB	71	40.85%
S00163040	IV56 8FQ	86	30.23%

S00163313	IV51 9HN	89	43.82%
S00163351	IV51 9HH	74	40.54%
S00163378	IV51 9TU	56	25.00%
S00163396	IV51 9TW	152	36.18%
S00163400	IV51 9TQ	161	39.13%
S00163402	IV51 9WB	95	33.68%
S00163409	IV56 8FB	126	30.16%
S00163411	IV51 9HP	148	35.14%
S00163415	IV51 9QW	141	31.91%
S00163423	IV51 9TR	101	32.67%
S00163432	IV51 9LX	81	46.91%
S00163433	IV51 9JA	120	33.33%
S00163440	IV51 9QA	136	37.50%
S00163445	IV51 9LD	99	30.30%
S00163460	IV51 9DY	85	61.18%
S00163466	IV51 9EQ	120	28.33%
S00163471	IV51 9BX	79	36.71%
S00163474	IV51 9ET	80	41.25%
S00163475	IV51 9QR	72	30.56%
S00163482	IV51 9EB	119	30.25%
S00163504	IV56 8FF	91	34.07%
S00163510	IV51 9ES	115	33.04%
S00163554	IV51 9GU	77	45.45%
S00163557	IV51 9LE	121	38.84%
S00163581	IV51 9LQ	164	32.93%
S00163586	IV55 8ZQ	98	29.59%
S00163703	IV47 8SD	121	33.06%
S00163710	IV47 8SN	113	25.66%
S00163714	IV47 8YA	87	28.74%
S00163721	IV47 8SP	92	27.17%
S00163722	IV49 9AX	124	20.97%
S00163723	IV47 8ST	168	22.02%
S00163728	IV51 9SS	66	43.94%
S00163790	IV41 8PR	101	21.78%
S00163793	IV41 8PP	81	27.16%
S00163795	IV41 8PS	77	37.66%
S00163796	IV43 8QY	136	39.71%
S00163798	IV42 8WZ	140	37.86%
S00163803	IV49 9AD	144	27.08%
S00163804	IV42 8QA	135	34.07%
S00163805	IV49 9BB	151	36.42%
S00163807	IV49 9AQ	174	30.46%
S00163808	IV49 9BU	104	21.15%
S00163812	IV49 9DA	142	29.58%
S00163814	IV49 9AG	85	27.06%
S00163817	IV42 8QB	70	48.57%
S00163843	IV49 9BQ	103	33.98%
S00163844	IV45 8RP	107	45.79%

S00163873	IV43 8QT	139	51.08%
S00163878	IV46 8SA	106	66.04%
S00163881	IV44 8RE	142	40.14%
S00163885	IV44 8RF	162	56.17%
S00163893	IV45 8RB	86	37.21%
S00163897	IV45 8RJ	133	36.84%

Census Output areas between 10-19.9% of population reported Gaelic skills Electoral ward: Eilean a' Cheò % of population reported Gaelic skills within ward: 35.28			
OA code	**Post code**	**All people aged 3 and over**	**Gaelic skills**
S00162645	IV40 8PB	69	18.84%
S00162753	IV51 9PN	94	14.89%
S00162965	IV55 8WY	81	18.52%
S00163765	IV42 8QD	121	18.18%
S00163792	IV40 8DW	139	19.42%

Caol and Mallaig

Census Output areas where more than 20% of population reported Gaelic skills Electoral ward: Caol and Mallaig % of population reported Gaelic skills within ward: 11.94			
OA code	**Post code**	**All people aged 3 and over**	**Gaelic skills**
S00163891	PH43 4RR	167	25.75%
S00163924	PH41 4AB	107	28.04%
S00163925	PH41 4QJ	133	23.31%
S00163926	PH41 4RP	83	24.10%
S00163941	PH37 4LT	139	20.14%
S00163991	PH33 7PR	177	23.73%

Census Output areas between 10-19.9% of population reported Gaelic skills Electoral ward: Caol and Mallaig % of population reported Gaelic skills within ward: 11.94			
OA code	**Post code**	**All people aged 3 and over**	**Gaelic skills**
S00163895	PH35 4HW	137	12.41%
S00163912	PH34 4EB	95	10.53%
S00163928	PH41 4QH	113	14.16%
S00163929	PH41 4RD	82	10.98%
S00163930	PH41 4QP	80	13.75%
S00163931	PH41 4QZ	72	16.67%
S00163932	PH41 4RQ	130	19.23%
S00163933	PH31 4WA	120	11.67%
S00163934	PH40 4PA	77	12.99%
S00163936	PH40 4PF	77	16.88%
S00163938	PH40 4PL	115	13.91%
S00163940	PH39 4NR	133	12.78%
S00163942	PH33 7NN	194	11.86%
S00163944	PH33 7PB	156	17.31%
S00163945	PH39 4NL	79	15.19%
S00163946	PH34 4EY	157	10.19%
S00163949	PH34 4EP	149	13.42%
S00163952	PH34 4HA	87	17.24%
S00163956	PH33 7NF	113	12.39%
S00163959	PH33 7PX	197	18.27%
S00163960	PH33 7LL	121	14.05%
S00163962	PH33 7JN	111	12.61%
S00163965	PH33 7LT	174	15.52%
S00163967	PH33 7PA	90	10.00%
S00163969	PH33 7JD	116	10.34%
S00163972	PH33 7HN	103	13.59%
S00163975	PH33 7DY	87	10.34%

S00163976	PH33 7EE	119	12.61%
S00163977	PH33 7DL	115	11.30%
S00163978	PH33 7DS	99	15.15%
S00163982	PH33 7ET	70	11.43%
S00163983	PH33 7DB	100	19.00%
S00163984	PH33 7DA	124	14.52%
S00163985	PH33 7EZ	119	10.08%
S00163990	PH33 7RB	107	13.08%
S00163992	PH33 7RD	79	12.66%
S00163993	PH33 7BX	93	10.75%
S00163994	PH33 7NT	95	12.63%
S00163996	PH33 7DG	113	12.39%

Fort William and Ardnamurchan

Census Output areas where more than 20% of population reported Gaelic skills Electoral ward: Fort William and Ardnamurchan % of population reported Gaelic skills within ward: 11.93			
OA code	**Post code**	**All people aged 3 and over**	**Gaelic skills**
S00163955	PH38 4NG	116	21.55%
S00164030	PH33 6JF	102	24.51%
S00164037	PH36 4JX	93	37.63%
S00164043	PH36 4JZ	100	46.00%
S00164051	PH36 4YB	87	39.08%
S00164054	PH36 4JJ	125	31.20%
S00164055	PH36 4AA	199	25.13%
S00164056	PH36 4LH	169	27.22%
S00164058	PH36 4JB	61	26.23%
S00164088	PA80 5XW	92	27.17%

Census Output areas between 10-19.9% of population reported Gaelic skills Electoral ward: Fort William and Ardnamurchan % of population reported Gaelic skills within ward: 11.93			
OA code	**Post code**	**All people aged 3 and over**	**Gaelic skills**
S00163954	PH33 7AW	127	14.17%
S00163973	PH33 7YD	71	14.08%
S00163987	PH33 6TD	100	11.00%
S00163997	PH33 6NQ	114	13.16%
S00163998	PH33 6NN	107	13.08%
S00164002	PH33 6ET	256	18.75%
S00164003	PH33 6JA	171	11.70%
S00164004	PH33 6LY	69	14.49%
S00164006	PH33 6QE	73	15.07%
S00164007	PH33 6PX	125	16.00%
S00164011	PH33 6FA	158	13.29%
S00164013	PH33 6TS	112	13.39%
S00164014	PH33 6SZ	72	16.67%
S00164016	PH33 6BE	96	11.46%
S00164020	PH33 6HE	131	14.50%
S00164022	PH33 6HZ	103	11.65%
S00164024	PH33 6HR	76	11.84%
S00164028	PH33 6RQ	84	15.48%
S00164034	PH33 6UZ	84	11.90%
S00164035	PH33 6JL	97	12.37%
S00164038	PH33 6TP	126	13.49%
S00164039	PH33 7AG	146	15.75%
S00164041	PH33 6RL	111	10.81%

S00164045	PH33 6LN	111	13.51%
S00164047	PH36 4JG	163	14.72%
S00164050	PH33 6RP	102	12.75%
S00164053	PH33 6SA	183	10.38%
S00164057	PH36 4JW	87	18.39%
S00164059	PA34 5XR	135	12.59%
S00164060	PH33 7AA	80	16.25%
S00164061	PH33 6YH	122	10.66%
S00164063	PA40 4QX	98	10.20%
S00164072	PH36 4JD	188	19.15%
S00164078	PH49 4HL	137	11.68%
S00164079	PA39 4HS	98	11.22%
S00164087	PA80 5AD	68	10.29%

Wester Ross, Strathpeffer and Lochalsh

Census Output areas where more than 20% of population reported Gaelic skills Electoral ward: Wester Ross, Strathpeffer and Lochalsh % of population reported Gaelic skills within ward: 15.6			
OA code	**Post code**	**All people aged 3 and over**	**Gaelic skills**
S00162344	IV23 2RT	152	21.05%
S00162358	IV26 2TG	98	31.63%
S00162360	IV26 2AD	100	20.00%
S00162361	IV26 2ZE	130	21.54%
S00162364	IV22 2JL	122	20.49%
S00162365	IV26 2TD	110	21.82%
S00162368	IV26 2XE	70	24.29%
S00162372	IV22 2LU	96	25.00%
S00162412	IV22 2LL	87	20.69%
S00162468	IV21 2BX	65	27.69%
S00162476	IV21 2DA	83	27.71%
S00162477	IV21 2DF	113	20.35%
S00162481	IV21 2AH	152	30.26%
S00162499	IV21 2AU	137	25.55%
S00163014	IV54 8XD	162	25.31%
S00163372	IV40 8EB	133	20.30%
S00163417	IV54 8YP	112	28.57%
S00163453	IV54 8LP	67	35.82%
S00163499	IV54 8LY	80	36.25%
S00163693	IV54 8UD	132	29.55%
S00163718	IV52 8TR	131	30.53%
S00163720	IV52 8TZ	115	23.48%
S00163724	IV40 8BE	101	25.74%
S00163766	IV40 8LG	71	25.35%
S00163773	IV40 8DE	98	23.47%
S00163776	IV40 8AN	136	24.26%
S00163794	IV40 8HN	114	28.07%
S00163800	IV40 8HD	118	24.58%
S00163834	IV40 8JH	72	22.22%

Census Output areas between 10-19.9% of population reported Gaelic skills Electoral ward: Wester Ross, Strathpeffer and Lochalsh % of population reported Gaelic skills within ward: 15.6			
OA code	**Post code**	**All people aged 3 and over**	**Gaelic skills**
S00162294	IV26 2YP	100	11.00%
S00162295	IV26 2TH	161	12.42%
S00162302	IV26 2YL	155	16.13%
S00162347	IV22 2NR	59	16.95%

S00162350	IV23 2QU	119	13.45%
S00162352	IV22 2NG	68	10.29%
S00162354	IV26 2SR	136	17.65%
S00162355	IV26 2XJ	103	18.45%
S00162359	IV26 2AZ	93	13.98%
S00162362	IV26 2UX	106	15.09%
S00162363	IV26 2UF	93	17.20%
S00162369	IV26 2UP	79	11.39%
S00162370	IV26 2SZ	127	18.90%
S00162375	IV22 2JD	149	13.42%
S00162376	IV21 2DY	64	14.06%
S00162381	IV22 2JH	68	17.65%
S00162400	IV22 2JR	96	17.71%
S00162409	IV22 2LE	92	18.48%
S00162424	IV21 2DS	95	15.79%
S00162461	IV22 2JY	138	15.94%
S00162473	IV21 2AN	97	15.46%
S00162474	IV21 2YD	97	13.40%
S00162479	IV21 2BT	105	19.05%
S00162480	IV21 2BP	64	12.50%
S00162534	IV22 2YD	150	11.33%
S00162641	IV22 2HB	98	13.27%
S00162642	IV23 2WA	95	12.63%
S00162651	IV54 8XJ	126	13.49%
S00162656	IV22 2EX	106	12.26%
S00162678	IV14 9FA	155	15.48%
S00162731	IV14 9BP	154	10.39%
S00162768	IV54 8XP	117	13.68%
S00162913	IV6 7UT	132	11.36%
S00162922	IV54 8YU	125	16.00%
S00162927	IV6 7UL	177	11.30%
S00163544	IV54 8YS	114	14.91%
S00163694	IV54 8YA	70	18.57%
S00163699	IV54 8YE	85	10.59%
S00163700	IV54 8YH	98	19.39%
S00163705	IV53 8UH	126	15.87%
S00163713	IV52 8TN	117	17.09%
S00163735	IV40 8EE	144	16.67%
S00163736	IV40 8EY	136	18.38%
S00163739	IV40 8BB	137	18.98%
S00163740	IV40 8EG	135	10.37%
S00163743	IV40 8ET	114	18.42%
S00163763	IV40 8BG	101	16.83%
S00163778	IV40 8EZ	112	17.86%
S00163783	IV40 8WA	102	16.67%
S00163788	IV40 8AF	116	19.83%
S00163797	IV40 8HP	96	12.50%
S00163815	IV40 8JZ	103	17.48%

S00163833	IV40 8JD	73	19.18%

Inverness

Census Output areas where more than 20% of population reported Gaelic skills Electoral wards: Inverness South, Inverness Central, Inverness Millburn, Inverness Ness-side, Inverness West				
Electoral Ward	**OA code**	**Post code**	**All people aged 3 and over**	**Gaelic skills**
Inverness South	S00163419	IV2 5AX	95	22.11%
Inverness West	S00163199	IV3 8PS	95	22.11%

Census Output areas between 10-19.9% of population reported Gaelic skills Electoral wards: Inverness South, Inverness Central, Inverness Millburn, Inverness Ness-side, Inverness West				
Electoral Ward	**OA code**	**Post code**	**All people aged 3 and over**	**Gaelic skills**
Inverness South	S00163377	IV2 5TN	76	11.84%
Inverness South	S00163425	IV2 5BJ	90	10.00%
Inverness South	S00163442	IV2 5HN	156	12.82%
Inverness South	S00163551	IV2 3EW	153	11.11%
Inverness South	S00163589	IV1 2AF	79	10.13%
Inverness South	S00163598	IV2 6HE	121	11.57%
Inverness South	S00163602	IV2 6DQ	109	12.84%
Inverness South	S00163603	IV2 6GQ	112	14.29%
Inverness South	S00163620	IV2 6GX	145	11.03%
Inverness South	S00163634	IV2 6AT	145	17.24%
Inverness South	S00163636	IV2 6GB	182	10.44%
Inverness South	S00163640	IV2 6ET	119	10.92%
Inverness South	S00163644	IV2 6FD	88	14.77%
Inverness South	S00163661	IV2 6DX	81	12.35%
Inverness South	S00163665	IV2 6BB	215	15.81%
Inverness South	S00163673	IV2 6BF	212	14.15%
Inverness South	S00163678	IV2 6BS	181	17.13%
Inverness South	S00163679	IV2 6AY	81	12.35%
Inverness South	S00163684	IV2 6BJ	129	10.08%
Inverness South	S00163686	IV2 6RB	108	14.81%
Inverness South	S00163689	IV2 6EB	127	14.96%
Inverness Central	S00163091	IV3 6DS	97	10.31%
Inverness Central	S00163095	IV3 8BL	103	10.68%
Inverness Central	S00163121	IV3 8ER	84	13.10%
Inverness Central	S00163187	IV3 5LZ	125	11.20%
Inverness Central	S00163232	IV3 5RA	123	15.45%
Inverness Central	S00163247	IV1 1HG	76	11.84%
Inverness Central	S00163280	IV2 3AS	83	10.84%
Inverness Central	S00163300	IV2 3AP	61	14.75%
Inverness Central	S00163348	IV2 4AD	170	12.35%
Inverness Central	S00163418	IV2 3HT	156	16.03%
Inverness Central	S00163428	IV2 4QN	116	12.07%

Inverness Central	S00163431	IV2 3PQ	73	10.96%
Inverness Central	S00163436	IV2 4AR	77	15.58%
Inverness Millburn	S00163191	IV2 3QP	120	10.83%
Inverness Millburn	S00163205	IV2 3QY	101	10.89%
Inverness Millburn	S00163223	IV2 3NQ	77	10.39%
Inverness Millburn	S00163234	IV2 3QN	94	12.77%
Inverness Millburn	S00163243	IV2 3QF	105	12.38%
Inverness Millburn	S00163274	IV2 3JX	152	15.79%
Inverness Millburn	S00163311	IV2 3XH	138	15.22%
Inverness Millburn	S00163314	IV2 3LG	198	15.66%
Inverness Millburn	S00163352	IV2 3XG	90	13.33%
Inverness Millburn	S00163393	IV2 3RX	96	12.50%
Inverness Millburn	S00163399	IV2 3LR	94	10.64%
Inverness Millburn	S00163401	IV2 3RR	85	11.76%
Inverness Millburn	S00163414	IV2 3SB	113	10.62%
Inverness Millburn	S00163421	IV2 3LS	70	14.29%
Inverness Millburn	S00163444	IV2 3XP	104	10.58%
Inverness Millburn	S00163449	IV2 3BU	76	13.16%
Inverness Millburn	S00163477	IV2 3DG	103	13.59%
Inverness Millburn	S00163490	IV2 3DE	141	12.06%
Inverness Millburn	S00163491	IV2 3DQ	147	13.61%
Inverness Millburn	S00163495	IV2 3DA	81	14.81%
Inverness Millburn	S00163496	IV2 4UW	111	10.81%
Inverness Millburn	S00163508	IV2 3TE	118	15.25%
Inverness Millburn	S00163524	IV2 4JP	82	10.98%
Inverness Ness-side	S00163451	IV2 4AS	97	10.31%
Inverness Ness-side	S00163480	IV2 4NB	107	13.08%
Inverness Ness-side	S00163501	IV2 4NX	103	10.68%
Inverness Ness-side	S00163506	IV2 4PD	76	13.16%
Inverness Ness-side	S00163518	IV2 4EE	89	14.61%
Inverness Ness-side	S00163521	IV2 4NW	121	12.40%
Inverness Ness-side	S00163540	IV2 4GR	85	12.94%
Inverness Ness-side	S00163543	IV2 4JJ	63	12.70%
Inverness Ness-side	S00163545	IV2 4PS	85	17.65%
Inverness Ness-side	S00163549	IV2 4LF	161	14.29%
Inverness Ness-side	S00163561	IV2 4PB	126	12.70%
Inverness Ness-side	S00163564	IV2 4NZ	71	11.27%
Inverness Ness-side	S00163575	IV2 4UX	150	12.67%
Inverness Ness-side	S00163582	IV2 4LJ	95	11.58%

Inverness Ness-side	S00163585	IV2 4RQ	103	12.62%
Inverness Ness-side	S00163588	IV2 4EN	103	17.48%
Inverness Ness-side	S00163599	IV2 4BS	90	10.00%
Inverness Ness-side	S00163606	IV2 4DJ	119	10.92%
Inverness Ness-side	S00163608	IV2 4EP	61	14.75%
Inverness Ness-side	S00163627	IV2 4RZ	69	10.14%
Inverness Ness-side	S00163633	IV2 4DX	80	11.25%
Inverness Ness-side	S00163643	IV2 4GZ	111	14.41%
Inverness Ness-side	S00163645	IV2 6FH	158	11.39%
Inverness Ness-side	S00163663	IV2 6RD	205	16.10%
Inverness South	S00163131	IV2 5BP	84	11.90%
Inverness South	S00163132	IV2 5EH	146	10.27%
Inverness South	S00163296	IV2 5AT	129	10.85%
Inverness South	S00163316	IV1 2FF	140	10.71%
Inverness South	S00163320	IV2 5AL	143	10.49%
Inverness South	S00163321	IV2 5TL	164	11.59%
Inverness South	S00163330	IV1 2FB	149	12.08%
Inverness South	S00163339	IV1 2NQ	161	11.18%
Inverness South	S00163363	IV2 5TA	180	15.56%
Inverness West	S00163046	IV3 6NP	99	11.11%
Inverness West	S00163062	IV3 8RB	87	12.64%
Inverness West	S00163077	IV3 8LS	65	15.38%
Inverness West	S00163099	IV3 6QR	99	13.13%
Inverness West	S00163124	IV3 6NA	140	10.00%
Inverness West	S00163164	IV3 6TF	166	10.84%
Inverness West	S00163193	IV3 8NF	88	12.50%
Inverness West	S00163212	IV3 8YL	124	10.48%
Inverness West	S00163228	IV3 8RW	119	10.08%
Inverness West	S00163231	IV3 6QS	108	10.19%
Inverness West	S00163256	IV3 5PR	86	10.47%
Inverness West	S00163268	IV3 5DL	82	12.20%
Inverness West	S00163289	IV3 5BT	69	10.14%
Inverness West	S00163304	IV3 6NY	73	10.96%
Inverness West	S00163310	IV3 8XX	126	10.32%
Inverness West	S00163327	IV3 8AG	137	10.95%
Inverness West	S00163333	IV3 5EN	69	17.39%
Inverness West	S00163355	IV3 5EY	76	11.84%
Inverness West	S00163380	IV3 5PG	140	10.00%
Inverness West	S00163382	IV3 5NZ	86	10.47%
Inverness West	S00163404	IV3 5EU	116	15.52%
Inverness West	S00163413	IV3 6SX	124	10.48%
Inverness West	S00163420	IV3 5PF	126	11.90%

Inverness West	S00163498	IV3 8DZ	79	10.13%